

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta este de dñe ori adăcă: Mercurul și Sâmbăta. Folia edată pe septembă, adăcă Sâmbăta. Prețul loru este pe anu anu 10 f. m. e., pe diumătate anu 5 f.; car pentru terri străine 7 f. pe anu sem. si pe anul întregu 14 f. m. e. Se prenumera la tute postele imperiale, cum si la toti cunoscull nostri DD. correspontenti. Pentru serie "petitii" se ceru 4 er. m. e.

Monarchia austriacă.

Officiale.

Nr. 235, 13/2349. 1852.

In nessu cu emisul d'aci din 30. Septembre a. e. Nr. 20982/2086, la repetita rugare a directiunelui privilegiatelor c. r. bance nationale Austriace, din 22. ale lunei tr. Nr. 6398/41 se republica incunoscintarea care in 19. Decembre a. c. se emise in publicu in privinta schimbarii bancnotelor de 5, 10, 100 si 1000 f. de forma a IV.

Totuodata se trage repetita luare aminte, cumca tôte c. r. casse, dupa decurgerea desfășului terminu otaritu pentru particulari facie cu bancele filiale pentru schimbare, ad. dupa 31. Decem. a. c., inca sub terminu de 3 luni, ad. pene la 31. Martiu 1853, mai potu inschimba bancnotele de forma a IV. cele de 5, 10, 100 si 1000 f. ce voru intra in tipu de plati, cu bancnote de forma acincia, la cassele schimbatorie ale bancului.

Sibiu in 6. Noemvre 1852.

Pentru gubernatorele militare si civile

Bordolo I. M. C.

Comisiunea de esaminele de statu in Sibiu pentru anul 1852/3 consta din membrii urmatori:

Esselentia Sa c. r. consiliariu intiu si supremu comisariu al tierei, Iosifu Bedeus de Scharberg e presedinte al ambelor de spartimente ale comisiunee de esaminile de statu.

Despartiementul administrativ de dreptul statului.

Presedinte: Iosifu Bedeus de Scharberg;

Membrii: Otto de Honnamon, consiliariu supremu de finantie;

Henricu Albach; consiliariu de finantie;

Fridericu Haupt, secretariu guberniale;

Dr. Iosifu Grum, referinte guberniale si profesorii ordinarii la c. r. academia de drepturi in Sibiu;

Henricu Schmidt, prof. ord. la c. r. acad. din Sibiu;

Dr. Iosifu Bayer, prof. ord. la c. r. acad. din Sibiu.

Comisiunea despartiementului judiciale.

Presedinte: Massimiliano Füger de Rechborn, c. r. consiliariu appellativu, procuratore generale prov. si locutininte de presedinte alui marei preture.

Membrii: Ioanne Carabetiu, consiliariu provinciale si referinte alui prov. marei preture;

Iosifu Mariassy, referinte alui prov. marei preture;

Iosifu Fr. Trausch, procuratore camerale provisoriu;

Pavelu Dunca, referinte alui prov. marei preture;

Dr. Gottfried Müller, prof. ord. la c. r. academia de drepturi.

Dintre acestia Domnul consiliariu si referinte Ioanne Carabetiu si Domnul referinte al preturei mari, Pavelu Dunca sunt din sinul nationei romane.

Procuratura camerale ordinata provisorie (sostul directoratu si scalo) pentru Ardealu, in urma prănaltei resolutiuni sea straformatu intr'o procuratura finanziaria, la care s'au sistemisatu urmatorile statuti de servituu:

POILTONUL.

Lectura.

Tóta lumea pretiuesce folosele si placile ce pote procură lectura, acésta fontana continua de instructione si de delectare, prin care ne facem, precum a zissu unu poeta:

Contimpurani cu toti ómenii

Si cetatiani in totu loculu.

Dara acésta fontana este secunda numai pentru spiritele celle destullu de preparate. Adese cei mai multi cauta intr'unu scriptu numai o recreationale usiora din care nu remane nimicu. Omulu studiosu da unu scopu lecturei selle: de si doresce ca forma cartii ce citesece sa lu atraga si sa lu interesse, cauta inşa ca si fundulu ei sa sia solidu, propriu a lu face sa cugete si plinu de instructione reale. Invenitulu descompune, discute, critica pre autorulu seu, lu relege pina se incredintiaza ca a coprinsu sensulu cellu mai intimu sau cellu mai abstractu. Cu pena in mana, nota ideele principali, originali, scopurile celle mari si chiaru errorile: numai cu modulu acesta

pervine asci appropriá unu scriptu, a sci totu ce coprinde ellu. Omulu comunu, omulu de lume pentru care o carte nu pote fi obiectu de meditatione, trebuie sa fia cu atatul mai severu in allegerea cartilor bibliotecii selle; caci cine nu se spaimenta de pericolul unei cărti relle? Dara si cărtile bune ceru lectori judiciosi, pentru că si cellu mai conscientiosu autorui este suppusu errorei. Omulu instruitu asta in varietatea lectureloru alimente pentru spiritulu seu; pre cându capeta din cartile de placere, sentimente care inaltia anima, inobilesca cugetarea, produc impressioni in susfletu, ellu cauta totu de o data in cartile seriose notioni folositorie, connoscintie esacte, appretiationi sincere, si asă se invitava a judecă mai sicuru. „A lege va sa zica a merge la vénatulu ideelor, zisse unu autoriu anglu, si trebuie sa ne applaudam de reessire, déca vomu si pututu culege dintr'o carte unu certu numeru de idee.“

Artea de a lege in auxulu tutulor este una din celle mai dificili, déca vomu judecă despre acésta dupa miculu numero de persone cari sci sa legia bine, spre a merită

unu procuratore finanziariu cu rangu si caracteriu de cons. finanziariu supremu, in clasea dietei a VI cu salariu de 3000 f. m. c.;

Doi consiliari de finantia, clas. de dieta a VII, cu 2000 si 1800 f.; trei adjuncti de procuratura finanziaria, VIII clase de dieta, 2 cu rate 1400, unul cu 1200 f.

Pentru manipulatiune: Unu superior pentru oficiele ajutatorie, cl. dietei a IX, cu 900 f.; patru oficiali, cl. d. XI, unul cu 700, 2 cu rate 600 f. si unul cu 500 f.; patru asistinti, cl. XII a diet., unul cu 500 f. salariu. — Servitoru cu 200 f. — Concursul la aceste posturi se incheia pene la ultima Decembrie.

Scrisoarea unui austriacu catra natiunea germana.

Isidor Heller, unu scriptor cunoscutu, a scosu la lumina unu opu supt titul de susu, tiparit u Lipsia a. 1852. Acestu opu facu éata sensatiune in Prusia, in catu, dupa scirile citite, politia din Berlinu se a aflatu silita a o confisca. Ea cuprinde caldurose esploratori pentru uniunea austriaco-germana portoriale, in care pe catu cu puternicul cuvintu, pe atatu cu sumeati'a sa ironia documenta a patrunsetate in starea de facie a Germaniei, privita din punctu politicu, trecutu, prezinte si venitoriu. Asia, siindca evenimentele din Germania, acum de atatu timpu in cōce, se au tiermuritu pelunga tras'a si impins'a cuestiune a uniunei vamale, fora celu mai micu resultat, pene la congresu de facie ce se tiene in Vien'a, socoteam ca nu e cu scopu a da locu conjectureloru si animositatilor Kreuzzetungiane in stramtele aceste colone, pene ce voru gravita intr'una se au intr'alta parte; cuprinsul ince alu scrisorei acesteia va pune in stare pe cititori a si forma o idea despre starea politică a Germaniei, din care scopu si spicuimu dintr'ensa urmatoriele:

„Batjocuritora imputatiune a vecinilor nostri, cumca capaciile germane sunt nepractice, neci o data nu o amu meritatu atatu de tare ca in criticul momentu de facie, candu caderea séu marirea Germaniei se asta, pote in ultima data, in man'a ne. Raru amicul geniu al Germaniei face posibile in sine uniunea desmadulatelor membre; siindca insii rivalii principi, cu pucina exceptiune, sunt aplecati a straforma „espresiunea geografica“ de mai nainte, prin uniunea portoriale, in state unite. Acestu prospectu mantitoriu, ar fi de a crede, ca ar trebui se superbeza tóta anima germana, se atraga tóta poterea germana la confaptuirea marelui acestui opu, care e atatu timpu de candu'l dorim. Dar la ce ajungemu noi in momentul acestu alu istoriei nóstre, la care cu destula ingrijire ochiescu revoitorii nostri vecini? — Carduri intregi de condeie nordugermane, cu o patima chiaru de sene ucidiatoria, vedemu ca turbeaza in contra opului uniunii.“

D'aci se demarca mai d'aprópe condeiele aceste si sinucibile patimi in contra uniunii. Refrange stanjuirile oponintiloru cu arme ne'nvinse si le darama cu totul. Pe Austria o numesce una statu germanu in capite et membris, apoi urmeadia:

„Se ponemu totusi, ca Austria ar fi precumpanita de elemente straine, dupa cum afirmați voi, au pentru aceea nu ve pasa vóa nemicu de milioanele germaniloru pamenteni din Austria, singuru pentru ca gradelele, la spatele carora traiescu ei, sunt date cu colore negru-galbina (schwarzgelb) in locu de negru-alba ori alta tenta din secrinu de colori patriotice? Luativa pe seama! Britania pentru apararea dreptului a unui singuru anglezu si pune flota'nmisare, si voi vreati

acésta lauda, cauta sa pote cine-va uni pre langa o pronuntia lina si bine accentuata, acuratetia intonationi si o intelligentia sicura, care sa se pertunza rapede de intentionile autorului, si sa scie a indicá celle mai usiore nuantie. Cauta sa scie cine-va a-si alliná sau a-si precipitá rostulu, a se feri de monotonia inflessionilor, mai allessu in terminationea frasiloru. Déca e vorba de lectura versurilor, nu se cuvine a face sa se simtia prepedantice mesura si rima, avendu totu de o data in vedere a nu distrui armonia loru. Cu o vorba in totu genulu de lectura sa se caute a se arrelá valorea sia-carei vorbe sau trasure, si a stá departe si de enfase si de vulgaritate. Lectura asià dara se apropiu pina la unu certu gradu de declamatione. Cu tóte aceste-à, actoriulu care vorbesee, se cuvine a reproduce intr'un gradu mai inaltu cugeterile autorului seu, a si cu totul plinu de dinsele, a i desfasuriá passionile care lu anima. De la dinsulu nu se cere numai o imagine reprezentata, ci insusi obiectulu. In actione totu este viu, totu se misca; sonulu voci, formosetia gustului, totu servesce si coecurre spre

— а тръда тиліоне де цертави да е кметовга стръи, да ѝ първия востър преподдерате? — Фацъ във вътрътата de minte из каре реснинци дела во вътреа пътири цертави ши република на вътърете че не радики съюзъ пътър о първия пътър а вътъръде оmeni de Шлезий Холштаински, тревоит ложи пои по иди, за чи тътъ ложеа се по жъдече, чи пътър фу буо симпъс национале а таи ре-
тас до пои, чи кътъ националите де къщете препостере!“(!)

Май дългото арчи а автореле о вътъръде песте по-
вътъмъл трекът ши личе, кътъ династии аустриаче аре а-
се тълъмът, кътъ да моменгеле фагале, черчетьръ тре-
тите вътъръде жътъ Аустрия цертавъ; кътъ династия
аустриакъ на вътътъ вътъ не то шист, де че пади а фост
Редолфъ де Хансърг, ши кътъ протопъръдъл ай ай пръ-
тат вътътъ титър корона империя цертавъ; кътъ преса
цертавъ въвеждъла археа италане, ши таигаре, да къре
лъвъ парте не фадъ ши дногъръскъе ши таи въввади de
стат цертавъ, не кънд се първъ, аша скрие а автореле, кътъ
съединенеа тропълъ денинде дела попореле славе; кътъ
дакъ сър фи дълътълатъ ка Чехъ, Кроацъ и Сърбъ се о-
датъ тъна кътъ интъкъ, пътъ азъта слъвъчъне аръта еи, да
съшъ рехиете денътъдъ пропъделор цертаве деля диета
империя, че сър фи пътътъ фаче фъръ а се фи фост вътъ-
мат пропъделе цертаве, кътъ пътъчи се пердъсе тътъ стима
дитети империя цертаве; кътъ Аустрия ши дълътълъ
перикъ азъсистъдъ Сале ши а запърат дрентъл съд до
Цертавия; кътъ, дакъ врътъ дать о династъ, атъчи Аустрия е
чев днегътъ къре ши а къштътъ дрентъл престе Цертавия
ш. а. — — — Д'ачи дълчени а д-същъра недечеае Бъл-
гари порториале, ешите дин стрикъосъа принчипъ сепарати-
стък. — — —

(Ва арти.)

Din Бълаг до 8/20. Ноемвре 1852. Домъвле Редах-
тор! Да повисима спире дин Карловид фенъ „Аграв. II.“
din Nr. 86 ал Газетеи Диле аз ротълъ din Бълаг ши Бъ-
гария, кътъ ръвъре съ се пътъ да ачеа Газ., а оксерва, кътъ
нъ съд фълътъ пътъ, пътъ съд пътътъ вре одиониръ фаче
ротълълор din Бъгария май таре недрентате, дакътъ че се
еъжъ дълъчелъ синодътъ де кърълъ пропънатриархъ ши треи еп-
ископи, тоди серви, алегъндъсе не челе патръ diegeze ва-
ните, дистъръ къре треи сант рошънешти, ши тъна пътъи сер-
виеасъ, този пътъи серви! — Натръ архимандри, тоди серви
de епископи!! ши din ачеа фенъ „Сърбски Дневник“ din
Новплата Nr. 37 а. к. патръ Арад: Прокопиј Ивачкович;
ла Тимашора Симеон Маширович; да Вершед Емилан Ке-
гелад; ши да Бъда Арсене Стоикович. — Ачетъти тоди
патръ ерад патръ де а се пътъ алеае пътъи да Бъда; евъ
пътъи въвъл да Арад, Тимашора ши Вершед; патръ въ пътъ
пътъи въвъл е ротълъ де паштере пътъ аре същъдъръ патръ про-
консиреа ши вътъваре ротълълор, чи пътъи спире ферциреа ши
ръдикъреа сервилор; пътъи въвъл е д-приос до лътва ши литеатъра
ротълъ; пътъи въвъл е д-приос до лътва ши литеатъра
превътъръсъа попор ротълъ din ачетъе diegeze да лътва
ачетъстъа, фъръ пътъи ал скандалъза при експресъ грешите.
Din недрентата ачетъа алецере кътъ дълъпойеръа предпъчилор
въввади ротълъ, къри кътъ лътъ ар потъ дълъца попоръ
тъкар да къреа din ачетъе треи diegeze, пътъ ши дълътъ
сервиеасъ пре серви, се веде кътъ ачен синодъ нъ авътъ тен-

тънъ спире а лътъва, чи спире а лътъка ши май таре по-
поръл ротълъ din ачетъе diegeze. Ачела синодъ нъ вътъ
пътъ дълътъ сокотълъ тълътъ че не ачетъе оғтъ сътъ де чи
де ротълъ din ачетъе З-diegeze, къре фъръ очетаре въ-
тътъ тътъе прагъръе, кътъра ка съшъ капете пъстори де
вътъ са; чи, кътъ але сале челе авеа песте врео сътъ дое де
ми де серви, кътъ да ачетъе тодръ съшъ дълътълъ ши
май департъ дълътълъ съпрематъе асвора ведълър ротълъ,
несфундъсе а вълъка ши превълъла порънъ, датъ десире
тъдълълъ ка къри тътълъ въ се gine ачен синодъ. — Нои спе-
рътъ дълътълъ дълътълъ дрентате, кътъ ачетъ синодъ
дълътъ въ авътълътъ къре фре че дълътълъ din Biela нъ
тътъ дълътълъ д'ачеста, ши кътъ прената Са Маистате,
прѣтълъ ши дрентълъ пъстори Монарх, въ зърна въ-
калев дрентълъ пътътъ кътъ тътъ скъпътътъа де етъръ
тиморие демона тоиш азъ съдъ, Франдъсъ I, къреле ай
датъ ротълълор да Ardeal ши Арад епископи из алфенътъ,
декътъ овътъ кътъ вътълъ ротълъ; дълътълъ дълътълъ тъ-
чъ, ши ачетъа токма евръши дъвътъ недрентате ши асвопи-
търеле алецери д'аченъ, къре фъръ сорори кътъ ачетъе де
фацъ, този асвопитъръ ши десълътъа де съпъта дрентате
ка ши ачетъе але синодълъ д'акътъ din Карловид — ши фал-
селе пропълъре але митрополитълъ де пе ачеле тътълъ нътъ
пътътъ ресълъ кътъ дълътълъ дрентълъ съдъ дълътълъ разелър дре-
нътълъ търълълъ тропъ, къре атътъ пентъ ротълълъ въ-
пъдълълъ, въвъл е Domosla! ea e вътъма!! сперандъ, сингъръ
не май тънгътъ, кътъ ши преапънъдатълъ съдъ Кавалересъ
Непот нъ ве въ яъса архакъдъ дълътълъ тътълъа пръвъстъ ши
ва асвата ши гласъ челор песте 800,000 de ротълъ din
diegesele Арад, Тимашора, ши Вершед ши дълътълъ въ-
мъреа de епископи ротълълор до ачетъе треи епархъ, къре вор-
глорифъка пътеле Франдъсъ Йосифъ ал I!!!

Din Бълаг, 23. Ноемвре 1852.

Quam facile serpat injuria et peccandi consuetudo;
Quam non facile reprimatur, videte iudices.

Cicero.

Газета сервъ din Новплата дълътълъшаште кандидъ-
гъланъ фълътъ din партеа съфълътъ архиересъ де релевъ
греко-ръсърътъ, цинътъ дълътълъ съвълътъ вътълътъеа сервъ, адеътъ
дълътълъ дълътълъ ши пътъште де епископи алеши патръ дис-
кутира Вершедълъ нъ D. архим. Конгеладъ, патръ а Timi-
шори нъ D. архим. Машревичъ, евътъ патръ чеа а Арадъ-
лъ нъ D. архим. Ивачковичъ. — Този ачетъ Газетъ деско-
пера кътъ таре пътъчъе пропътъреа DD. епископи din Да-
лматия ши Арадълъ въвъл парте да консътъръа ачеа, съвъ
тъвъжътъ, кътъ патрълълор есистълъ цеографико-историко-
политикъ явъ дескоиат де дрентълъ инфлъюнъ дълътълъ алецереа
капилор въсеричешти патрълъ пътълълъ Бъгария ши але Бъла-
телъ, кътъ армаре Domnile Сале пътъи вътълъ форматичесъ
ш. ши фълътъ кътъ синодълъ нъ ера кътълъ а адъче десертълъ-
дигни дълътълъ дрентълълор въсеричешти, чи пътъи дълътълъ
привъдълълор, къре сант дълътълъ дрентълълор а пъстори дрентълъ:
дрентъ ачеа епископи din пътълълъ дое diegeze евътъ май
въртос азъ Арадълълъ, кътъ е епископ ротълълъ ши ро-
тълълълъ нъ е дълътълътъ а се дълътълъ пъстори сътъ съфъ-
тешти, чи ка о ое вълъдъ а аштента благословеня ши

a da gratia si potere discursului. In lectura,
din contra, se cere mai multa simplicitate; ge-
stele cauta sa sia moderate de gustu, si mul-
timea sau pre-marea loru energia s'ar paré
adese ridicula.

Aceste calitati unite; aceste scopelle vi-
tande, au facutu c'ă lectorii cei buni sa sia
totu d'ea una forte rari. Santulu Evremoute
zicea ca a vezutu numai trei lectori la tota
vieta sa. In seculu XVII numai doi lectori
insemnatu in tota Francia au trassu asupra le
sentimente generali de admiratione in respec-
tul acest'ă, ava de Boisrobert, si ava de
Lavau, membru allu academiei francesci. In
seculu XVIII, potemu numeră intre acest'ă
pre Letissier, alle cei lecturi publice au avut
multu successu la Paris, la 1774; apoi in
zillele n'ostre, pre poetulu Legouvé, pre ava
Delille, pre spiritulosu Andrieux, care avea
atasta intelligentia si finicia, finiciu se potea
anz' sara voce Francois de Neufchâtel an
datu bune precepte in allu seu discours sur
la maniere de lire des vers.

Lecturele salonului se facussera o usantia

de moda c'ătra finele seculului pasatu. Ac'est'a
era unu correctivu allu sclavie prelului: asiă
Ruthiére si la Harpe mergea sa citescă din
cercu in unulu Revolutionea Russiei,
cellu altu Melania sa, scripte pre care cen-
sura nu le permitea a se imprime. Gustulu
de lectura a operelor si a fabulelor te-
atrali, se redescepta pre timpulu imperiului
francescu; atunci lesse si Picard in salonulu
unei Dómine celebre comedie sa, La grande
ville, fiindu asiezatu intre Dómina de Staél si
cardinalele de Caprara. Dara in zillele ace-
ste'ă, politica s'a intinsu preste tote, si numai
ziariele vedu pre lectori allergandu din tote
partile c'ătra diusele cu aviditate. De la rev-
olutionea francesca din 1792 incoà, ómenii au
inceputu mai bine, a se cunoscë intre sene,
a astă de au drepturi sau nu; si déca au,
cumu le potu cere. Umanitatea intréga se
misca in masa; fiindu c'ă toti dorescu amelio-
rarea statului actual, si se nevoiescu din
tote puterile a se folosi de urgentia favora-
bilelor circonstante. Activitatea ómenilor
este in cea mai inalta contention; acea-asi

toru classelor societatii: Tota faptura
suspina spre deplinire si mantuire.
(Universit.)

Canii dela Manastirea St. Bernhard
(natural-istoric).

E lucru cuposcutu din Istoria naturale,
cumea Canele — acesta s'era domesticita —
e celu mai creditiosu Domnului seu, si totu-
data celu mai docile intre tote animalite. A
esplică cumea dénsul si se tiene de clasea ani-
malilor sugatorie, si intr' acesta de ordinulu
celoru rapitorie, ce se nutrescu cu carne
altora, precum si a enumera diseritele soiuri,
in care a degeneratela dela prima sa origine
intr'atâta, cătu aceasta nici se mai poate ur-
mari, — asemene e obieptulu studiului de
Istoria naturale. Aci voi se narezu ceva
despre docilitatea, si instinctul naturale
demnu de admirare a unel deosebite rase de
cani dela manastirea St. Bernhard.

Optu mii, douesute (dupa altii 7548) de
urme preste surfaciea marei in versulu Alpii-
lor intre Wallis si romantica vale a Aosteii-
se asta manastirea St. Bernhard. Preste cul-

тілостеніа дарвасі чеरек дела арендаторії дахвалі съпу, карі памаі до сюта пъдіннеі православніче серве ші дп прецірка Карловіцілі се гъеск, — па пата фі прімітіс дп сподя ач-са. Фрътос компанімент din партеа фраци- лор постриі серві, spredni de imitъдіше! Альсъ не кам- біар сінгевіл са патріархл сервеск — дланите кътева време — при вівіоне фундретате din Карловіці кътре попорол ротълеск, не дланадъ. Тотъ търіа терце къ време, кътре потка ден ржандъ! Дзей атот патерніка стъ- пъніторів аз ламії ачестія, до а кърві тжлі есте порокілі непорокіл тѣтарор паділор ші кареле тóте паділіе къ асемеоеа драгосте не ізвесите, Dзей кареле къ пърітіа- ела інгріжіе пеаі възгот пре поі ренеежандъне кътре гропт въ стрігат din време къ атот патерніка ші тóте ініміле фундіторіл съдіглас: памаі денаре! па е оржандіть вът- мортва чі віаца, па е оржандіта востръ суперев чі егак- тате! Ачеста е гласа пърітескілі стъпніторів а тѣ- тарор паділор, ачеста е гласа фундретат ші кътре апъсъті- реа паділії кътре апъсател; кътре апъсътіреа ка діо време съ се похвіаскішіс се дітіркі; кътре челе апъсате ка съті діо време ші съ се дітіркі. Ваі ші зпора ші алтора дакъ п'ял авд, ваі ші зпора ші алтора дакъ п'ял дп- делег. Деста, же! аштетаръ ротълії покыіда ші дп- торчераа кореліціонарілор съі фраці серві ла кваштінда адевърлі, дар дідешерт, арічіл, дакъ одатъ аз дітірат діо къбіл къркіді, па връ съ прічепаа овсервъцівна ачес- тія ка съі фасъ лок до лъкшіл пропрія чі ді рекомъндъ пелев са пілін де аче, зікъл, чіпе па дікапе іасе афаръ. —

Noi ротълії ерам вака дп вътъліл востръ крештінде аскізі, авеам вісерічі дрент въріте, авеам скобе пъдіспале, ажніцем съ гаєтъ діо франтіа еі; аноі де че аша, дакъ съпрем фраці де о леде? воі въ лъваді къ о гръмадъ де прівілії дп каре стъ, къ Метрополіт діо пъдіспале ро- тълії па поі фі; рогъвв де зоде аведі ачеле прівілії? Къчі тълтігоріл Хс., дітімейторіл леци крештін, п'ял прівіліїят піч о пъдіспе, ка зла до адіністрареа требі- лор реліціонаре съ домінісъ престе алта — таблев лі.

Moice se скрісеръ памаі діо ачеа вакъ дітіръ фълцере- ші треснєте, ка съ па се дікактете чіпева але комілла ші ашиліе дісвши де въл пріват, чі ка съ се фолосеаскъ дп- трегаа пеаіт оменеск де дівъдътвра лор, — дп тóтъ съпънта скріптаръ, дп тóтъ кърціліе сінгілор пърілії па тъсешти тъкар о літъръ скрісъ деспре домінітореа пріві-

лії а ле господіномілії асвора лії Domne жадеръте. Ноі тітім, къ орі каре фълтаръ, ажніцем дапъ кіоза ші асемъпареа лії Dзей, аре дрент аші търтарісі сінгіріле сале реліціонаре, а лізда пре фълтаріл съді дп літва каре о прічор, дп каре саі пъскват ші креште, апоі ро- тълії дакъ па сант тэртъ де оі прости съ төргъ аме- діте дапъ фълтаръ орі къріл пъсторів пекопосет, еі аз сінгіл крештівек, шітіс гъндіші пріжідека, съмт ші дп- делег каре пъсторів ді пога ла пъшлне грасъ ші каре вжлоазъ памаі дапъ лжна лор; — дар дакъ ачеле прівілії сант donate de стъпніоріле пътълітешті, цін- піле дівістъ съпътоші; поі ротълії па авет, пічі ам авет тредвіцъ де вле, поі пама іштіт пъстра крештілтатеа ші фъръ прівілії, поі п'ам фіціt gonigі de тарчі песте Dзепе къ кречеа дп съюз, поі трыам ка ші астълі фері- чілі ші тългъліді сев сквата стрълачіті касе Австріаче, кълтам лафъ татьліи чеरек фъръ пічі за прівілії. Ачес- та дісь не каде къ тіларе кама ші кънд се кост погна- ріл постри за панталоні Dвобстре? Кама ші кънд пеаі съштігат de рокі православні прівіліїлор Dвобстре? Съ скріс зідева до ділзотеде патріаршілор сервешті, карі авръ порочіре а не скобе din пътъліл фълцідінгі, къ пъцілна ротълії е санась окжартіл лор даховнічешті? апоі съ ші стеа, діндрезнім фръдеште а жітрева чіпе іа постіт de тіторі? Че ввпътълі адзсаръ еі філор съі даховнічешті ротълії? іа фъкіт кітва крешті? — Ачес- та ераф. Іа ламінат къ дівъцътвріле лор? — Да, таут сор съргвіт, дісь фъръ спорів — ведегі фрацілор, 200 de ani тредвіръ, ші діо ротълії па пога еші крештіл слав- віа! п'ар фі таі віе еъ па въ таі останігі къ вп пъкъ- тосч аша гред, каре па ва съ штіе de астфел de жітре- стія? Съл мъсаді дп тіла лії Dзей, ка съші кавто скрі- гр де кап? De че съ сквіці къ прівіліїле Dвобстре па о фълтаръ аша пеаіт ші пеаіт ділітврі? — Ом- літ сінгіл ші таре ла кап дідешерт ді ворвешті de аст- фел аторе фръдаскъ, еа па кріде... пъръсешті, дыі за- леа съ зівле ші сінгір, таі тързів віе ла кваштінда ші се дітірче (?) похъйт.

(Ва урма.)

Biena, 19/11. Консултъріле конферіделор ватале се tot kontinъ къ таре зел, астълі дакъ се цініл шедингъ, тънне се вор зівна пленінотінгі тоді ла сінгілі.

Biena. Dвопъ шіті пріміте Mai. Ca Жітрева Фран- ціск Іосіф I ва къльторі ла Берлін. Dвопъ кама се сінгі Domnіtorії, аз Австрії ші аз Прасіє вор терце ла Вар- шовіа, onde, се скріе, къ се вор дітіллі къ царвіл ресъск. Съ сант, къ а ші сосітъ порвіка дела Пітерсбург ла Вар- шовіа пентр аранжементіа квартірелор тредвіціосе.

Téara românească și Moldavia.

— Прінчіпател Ромънешті съв ламінагії сеі Domnі de акт фах пропшірі дп тóті дірепділіле. — Аз кът пентр Ромъніа ам тог аззіт кама къ Прінц Б. Стірвей, дікодесе къ тотла ла дівъдътвріле челе матеріале, ар спріжні пропшіріа дп челе матеріале къ постпілореа ші дізва челеі дітілектвле. Альсъ поі карі шіті къ тог

mea acestori Alpi, carii formă mediuina dintre cantonulu Wallis, si Piemontu duce o cale de munte dela laculu Genfer prin Walis, catra Aosteia in Piemontu. Intemeietorul acestui manastiri, care se pote numera intre cele mai folositorie institute filantropice, unde de 9 seculi 'si-asla adepotu si cea mai sincera ospitalitate cei ce caletorescu preste acesti munti seci, si de geru amurtili, a fostu Bernhard de Menton, un nobile Savoianu, cam pela 923—1008. — Amenestatiunea acestui institutu a concredit'o d'ensulu calugariilor de cinulu S. Augustinu; a carora detoria intre altele e a strabate tote calile ascunse retacitorie, a petrunde tote gropile, tote resipiturele, si crepaturele de munti, a calca toti coltii, in urma caletorilor retaciti; si aciasta missiune o implinescu densii prin ajutoriulu, si manuducerea unei deosebite rase, seu soi de cani numiti dupa loculu si missiunea loru, ai St-lui Bernhard.

Semnele esteriore dupa care densu se adnumera de catra unii naturalisti in spicia canilor venatori sunt: Cavalia capului rotonda, botu seng-flitu grosu, tempitu, buzele

si urechile debelesate, la trupu grasi, inde- sati, si coloreea pe spate castania, pe fole al- buria, care albétia se mai intinde in diverse trasuri si pe alealalte parti ale trupului.

De regula se tramitu in tota demaneti'a, cîte doi cani bine instrupti, dintre carii, unuia i-léga in spate un Mantelu incaldit, celuilalt i-acatie in grumadiu o corsa in care punu o sticla cu beaturi spirituoase desmurtiatoare spre a canta si a subveni cu aceste midiulocce celoru retaciti, si pe amurtili de asprimea gerului.

Istitimea acestoru fere in blandite intru cantarea caletorilor retaciti, si afflarea alorù innadusiti subt lavin'a de neua, e extraordinaire: celoru retaciti le areta calea catra Manastire, era pre cei acoperiti cu lavina presentindui cu poterea instinctului de potintea natura donatu, i scurima afara, si priu latratul si murmuifulu loru dan de scire parintiloru despre astarea nenorocitului.

Se naréza mai incolo despre acésta rasa de cani, cumca, deca gasescu vreun caletorius amurtilu de geru si cadiutu giosu, se culca lenga densulu, ca cu caldura trupului seu in caldindulu selu desmortiesca, si aduca la vi-

tia. Si dupa ce astfelu vine desmurtitulu la cunoșcinta de sene, se redica; ér canii lu conducu pana la manastire, unde se ieau tote mesurile cuviintiose spre alu aduce in statulu integritatei. Aceasta succedentu parintiloru, dupa un repausu de cateva dile au si sepmmani, provediutu cu cele debuintiose, lu scote preste labirinturi si lu indrepta asi continua caletoria intreprinsa. — Er deca un ascmine nenorocitu nu da nici un semnu de vietia, dupa tote operatiunile naturali ale canilorn, si cele maiestrile ale parintiloru, lu intingu acestia in crita Manastirei pe o mésa lunga, deunde apoi mai tardiu, nefindu nici o sperantia de densulu, i facu o boltitura in paretele criptei, si lu asiédia intre ceialalti consoci far' de sulfare, a carora cadavre cuprindinduse gerulu, preservativa in contra putrediunei, forte tardiu se prefacu in pulbere si cenusia. Deci intreprinderea parintiloru din manastire si din acelui punctu de vedere e forte cu scopu, ca-ci respectivii cumnatii, amici, ori cunoosciuti ai celor periti in numitii Alpi, se incuno- scintiedia si preste dieci de ani despre fatala sorte a celor nevedinti. (Va urma.)

Че е въвържено ревюто на драмата „Дон Карлос“. Въвътът скъбъл е описван като „драматична сцена“, която „напомня за времето на Монтесум“. Същото съдъжание е възпроизвеждано въвътът скъбъл на драмата „Ла Манчанска“. Въвътът скъбъл е описан като „драматична сцена“, която „напомня за времето на Монтесум“.

Лашії, 113. Ноември 1852.

Інститутът Фондат де А. Са Домас Григориј Гіка пептрът коий афаади ші скъба пептрът тошніцъ с'аў дескісъ таре соленітате. Былі протомедикъ Докт. Ага К. Вѣрпавъ ёх ростітъ за ачеаста окасівне впъ възвжитъ аша de потрівітъ ші de пітерпікъ доктътъ ав сторсъ лакръмі din ініміле челор маі швід; дар вв тобе ачеаста памай лакръмі, къчі ванії ну се сторкъ праа лесне пріо чешътіне de віефачері, че маі въртосъ пріо лакъ, жокврі до кърди ші алте міжлобче. — Астъзі тъ гръбескъ ші тъ дакъ ші е ёла алефераа снатълі твайіциа ё свад а тъдълърілор ефопріеі капіталіеі прекът зікъ алді, каре вр'а съ зікъ а діретъоріеі мацістратвлі капіталіеі, персоналъ дества de дік-семітъ, дю алте дес; дюсъ за пої фортъ піділъ възватъ, пептръ къ поствріле лоръ ну святъ дікоудіре de врзъ саларів афъръ de ал касіерълъ, ші одінебре ші ал пресединълъ, ші ківернісала дінтр'жиселе докъ е кам пе спончи ші фортъ таєръ. Тотъ астъзі докъ до вігуре ші лецирівъ пептръ стазорпічіреа тошетелор, потрівітъ гльзвірі ревъламентълъ органікъ, адекъ $31\frac{1}{2}$ леі галвенъ, свад 14 сіаандъ, ларъ ачеаста долі леі 10 парале, ші іршілкъ $12\frac{1}{2}$ леі. До квіторіи капіталіеі святъ дігріжіді къ пріо ачеастъ тъсъръ се редвче памай валореа ваніїлор, даръ не пропорционалъ ші а продектелор de консъмтъдівне. Аштетътъ вв перевдара тотъ астъзі съ штімъ ресултатъ свіскріреа за банка паміоналъ а Мондоу. — Фрігла не ав стръжесъ до віоці праа тімпвріш ші непрегътіді віне. Театръ с'аў діченітъ вв опера італіа, de варе се паре а се фі аморатъ воледа капіталіеі, пърсіод театръл рошълескъ, — кареле пріо песосіръ Ділів Мілъ докъ се атъзъ. — Міжлобчеле de віефліре дю Іаші ёф фак се сімдім ші пасъ лесне de афлат.

Іаші, 14. Окт. Дю 7/19 але лине ачеастіа с'аў дескісъ інститутъл de крещтереа коілор афааді, къ каре стъ дю легътъръ ші о клінікъ пептръ коий болпавъ, о скъбъл de тошне ші вп інст. пептръ алтоіт de върсат, къ таре соленітате. Тотъ ачеасте с'аў інтенеіат de Серенітатеа Са Домас Гіка не за діченітъ а. в. ші се съсдин din каса прівать а Лъзандіе Сале.

(К. Z.)

Соніца strâină.

Франда. Паріс, 15. Ноемвре. Към се репетéзъ історія! Кънд пела 1804 Лъдовік 18 противъ диконтра дікетеіереі Амперілъ, Наполеон ну фъкъ авт декът по рѣвюци съ се пъвліче пріо Моніторъ ачеаст маніфест. Двиъ врео 50 de алі варъші віне во Бърно, попогъл алі Карол X, ка съ противстезе диконтра рестъвръдівнеі Амперілъ, ші вп попот ал пітерпікълъ Амперъторъ есте ачела диконтра кървія се рідкъ противъ, ка съ ну се факъ Амперат. Дю че тіп вакъла пасъ съ се пъвліче противъ дю Моніторъ, аша фъкъ ші попогъл, ка ачеа деосевіре памай къ А. Наполеон не лъвъ таніфестъл претендіателіз міцітъ ава съ пъвліче totdeodать ші треи таніфесте, пе каре дикро лішъ вомвастъ, дікетафъ ші демпъ де ръс ле дикрептаръ кътре попоръл Франдозеск ёнікрангі демократі, дікемпъндъ ка съ се ногезе пептръ рестъврарев Амперілъ. Ка ачеаста къ А. Наполеон пасъ а се пъвліка ачеасте таніфесте, корівъзътре de атътъа воре пеплькъте діконтра са, токма дю ажвовъ, кълад попоръл

е къмат алалеа de Амперат, ел а вртъ съ доведéська ла възме, възме гавернъл сей е фортъ таре, докът п'аре тетре de врео-опреділвъ вівъ ачеа орі din че паре. Еакъ таніфестъ кортелънде Шамбор:

Франдозилор! Дю тіппвъл черчетърілор, че ав веніт престе патріа таа, ел т'ам осьнід пе mine de възъ воіа таа ла пельвраре ші тъчре. Ел ну ті а'ші ерта о пісі одать, въ тъкар вп мингъ ям маі Амтълдіт пеказвріе ші періквіле. (Аласіон, към се веде, ла дідоита черкаре de маі паміе а лії А. Наполеон де в окна трапъл Франдезі.) Де ші свят деснърдіт de Франда, вв тіке асте за токма пептръ аста за дю есте фортъ скътъши съзять. № штіл de ті се ва да вреодать тіе окасівне, ка съ сервесь дереи тел, дар свят сігвр къ тіе ну ті се ва п'теа діппвта пісі одать пісі о воръш ші пісі вп тъкар каре съ фі въшвпът чеа маі тікъ скъдере ла глорія ші ферічіреа еі. А еі ка ші а таа опоре, гріжа п'єтръ фітогріл се ѕ ті даторіїл тел кътре дара таа те дікемпарь астъзі а'ші рідика глаща тей. Франдозилор, воі вреді Монархія, воі аді веніт ла ваконгінда, въ Монархія е дю старе, пе лъвъ въ гаверн модерат ші ставіл, а да біспілор тог де о дать ші ачеа сікврапдъ а твълор дрептърілор, ачеа артоміз веджтеррврітъ діппр въ гавери п'тилте ші о лібертате діцелентъ, че дікетеіэль ферічіса падівнілор. № въ лъсаді съ въ дакъ дю атърі карі маі кврънд маі тързіз о съ въ стріче. Новл Амперів, ча віл пропъл въ, ну п'те фі ачеа Монархія модератъ ші фірътібріе, деза каре аштептаді воі тіке ачеасте віекквъпътърі. Се дішаль ші въ дішаль кънд въ пропъл Амперіл съв п'телье де Монархія. №тai Монархія чеа адевърать, Монархія ачеа че се разімъ пе дрептъл de тоштеніре, че с'а консінгіт de тілі, сігвръ п'тил ачеастъ Монархія традігіонаръ въ п'те да възъ дідеръпътъ тіке ачеасте фолбес пепредъвітъ ші а ві ле асеятра пептръ тодавна. Цепілі ші глорія лії Наполеон ну п'твръ а дікетеіа чеа ставіл; въ атът маі п'діл ва п'теа ефентъл ачеаста акут п'тил п'телье ші меторія лії. Сікврапдъ ну се дікетеіэль, дікъ се згідзе орічівъл пе каре се разеть тропъл, ші дрептатеа ну се консінгіз, кънд ну се реквіште ачел дрепт (ad. міцітітеа) каре ла воі сервеште de възъ ла ордіна Монархія. Монархія дю Франда есте фаміліа рецесъ дікревзать недеслегат въ падівніа. Пърідії теі ші аі вострі терсеръ сіте de ал тъпъ дю тъпъ ші дю конформітате въ п'раввріле ші традігіоне тіппвлаті, лъкаръ дікревзъ ла десволтареа прогресівъ а фрътобесі п'стре патрі. Дітре попоре Европеи п'тил франдозіл свят карі дю квръ de 14 въекврі съ фі авт дю фрътеле пріпді din сънцеліе ші падівніа лор. Исторія стрътшілор теі есте історія търітіе пропъшітібріе а Франдезі; Монархія есте чеа че дікестъ пе Франда въ ачеа Амперів пе каре о аштептъл фітогріл атът de фрътос, ка каре ші акут п'те фі тъпъл пептръ челеврітъціле тілітаре че а продъс.

Към въ врео Домпезеъ въ тіне ші въ воі, дюсь ей, ка въ као ал векеі фамілі а рецілор вострі, ка въ тоштепітіоріл ал ачелі вътъл лоръ de Монархі, карі дю квръ дю атът въекврі діктулціръ п'тереа ші ферічіреа Франдезі ші о фъкъръ рептавъръ, ам даторіл кътре тіне, кътре фаміліа таа ші кътре патріа таа а протеста діконтра ачелор коміпіцівні че свят тіпчібесе ші періквілесе. Дечі ей ну лас діп дрептъл тей, каре тот de одать е ші гарантія чеа маі сіквръ а дрептърілор вострі, ші тартьр дю ті въ Домпезеъ, десіаръ дю фада Франдезі ші а затеі, въ ей, крідіочіос леділор вътъл рігат ші традігіонілор стрътшілор теі, воі апъра въ коншіонълъ п'пъ ла вътіма ресвіларе а відеі тел атътевъл Монархіеі тоштепітібріе, дікредінгат тіе de пропъдътъ, ачеасте вік літак de скъпаре дю каре Франда дю атът атът а фрътве дю філе ва афла варъші ліпштеа ші ферічіреа.

Фрохсдорф, 25. Октовре 1852.

Епрікъ.

Георгів Петровіц кроіторів вървътесъ, се рекомъндъ атът ч. р. тіліді кът ші овораівълъ въвълк ка гівъчіа са да фаче тог феліл де віформъ, прекът ші хайне вървътесъл дюпъ густъл че маі поѣ; ші гарантізъ а серві ефтіп ші фъръ тъпързіе.

Локвіште дю търгъл страелор дю касть тъсарівіл Р'нер Nr. 408.